

PEUTERS EN KLEUTERS SAMEN IN DE KLAS

INHOUD

De wording van een kindcentrum en het creëren van een geïntegreerd onderwijsaanbod voor kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 6 jaar.

Natasja Brouwer/Joost van Dijk

Opleiding tot IKC leidinggevende

Inhoud

Inleiding: Van toevallig samen naar innig verliefd.....	2
Toevallig	2
Landelijke ontwikkelingen	2
Ontwikkelingen in de polder	2
Hoofdstuk 1: Organisatieontwikkeling & model van Kotter	3
Creëer een klimaat van succes - Verhoog het urgentiebesef	3
Creëer een klimaat van succes – vorm een leidend team	4
Creëer een klimaat van succes – ontwikkel visie en strategie.....	4
Betrek mensen en breng de organisatie op gang – communiceer verandervisie	5
Betrek mensen en breng de organisatie op gang – creëer breed draagvlak.....	5
Betrek mensen en breng de organisatie op gang – realiseer korte-termijnresultaten	6
Nieuwe naam	7
Gebouw	7
Harmonisering thema's peuters en kleuters	7
Communicatie: één nieuwsbrief en één website	7
Eén methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling.....	7
Kinderoefentherapie	7
Implementeren en ondersteunen – consolideer en ga door.....	7
Implementeren en ondersteunen – veranker het nieuwe systeem.....	8
Hoofdstuk 2: Toekomstperspectief geïntegreerd onderwijsaanbod peuters-kleuters	9
Gevoel van noodzaak versterken	9
Een juiste visie en strategie ontwikkelen	11
Medewerkers in staat stellen te veranderen, zorgen voor draagvlak.....	12
Bibliografie	14

Inleiding: Van toevallig samen naar innig verliefd

Toevallig

Toen de school waar kinderopvang De Ontdekking een lokaal huurde in 2016 stopte, was ze dakloos. Gelukkig had de naastgelegen Juliana van Stolbergschool toevallig nog een lokaal over. Dat mocht De Ontdekking wel huren. Al snel groeide een wederzijdse nieuwsgierigheid naar elkaars werkterreinen. Het idee om toe te groeien naar een kindcentrum werd op de werkvloer geboren.

Landelijke ontwikkelingen

Naast de hierboven genoemde toevalligheid sloot de gedachte van een kindcentrum aan bij landelijke ontwikkelingen. Alexander Rinnooy Kan, hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam (UVA) zegt daarover 'Een goede kinderopvang kan, samen met onderwijs, veel meer bewerkstelligen dan dat alleen. Juist een goede samenwerking tussen primair onderwijs en kinderopvang kan ook wezenlijk bijdragen aan de ontwikkeling en vorming van het kind zelf, en zo bijdragen aan de volle ontplooiing van alle jonge talenten. Dat zijn niet alleen cognitieve talenten, hoezeer ook de kinderopvang kan bijdragen aan het vermijden van taalachterstanden die later nooit meer helemaal ingelopen kunnen worden. Maar ook sociale en communicatieve talenten, al evenzeer van belang voor wat kinderen later kunnen bereiken, gedijen het beste in de interactie tussen een kind en zijn of haar leeftijdgenootjes. De ontwikkeling van kinderen is een gezamenlijke opdracht van primair onderwijs en kinderopvang. Dat vergroot zo de kansen voor de talentontplooiing van ouders en van het kind. Het is een dubbel snijdend zwaard: een extra reden om het vlijmcherp te slijpen' (Van Rozendaal et al., p. 5).

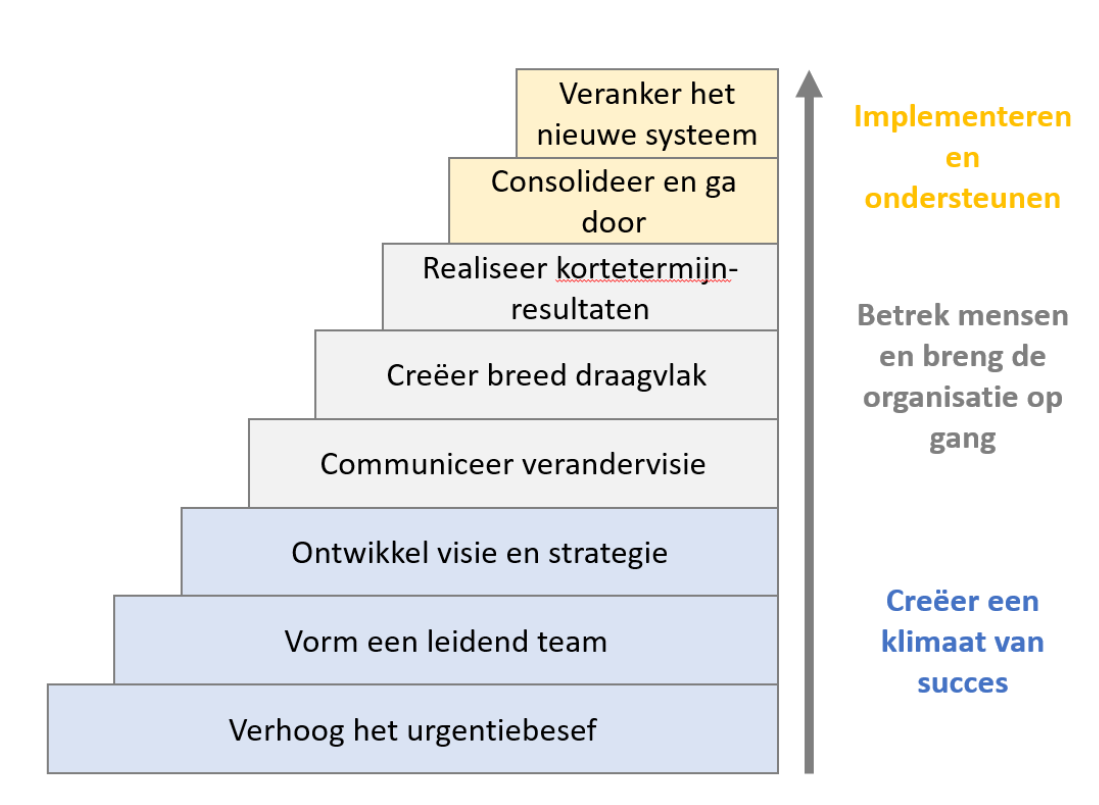
Ontwikkelingen in de polder

Dit geluid was inmiddels duidelijk doorgedrongen tot in de gemeente Haarlemmermeer. Twee spelers, Stichting Meer Primair en Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer, waren over het belang van de vorming van kindcentra in gesprek geraakt. De wens om gezamenlijk te komen tot een kindcentrum dat vooralsnog werd aangeduid als Juliana van Stolberg, werd in oktober 2020 geformaliseerd door ondertekening van een overeenkomst. In een aantal artikelen legden beide partijen zich vast om in gezamenlijkheid te komen tot de inrichting van een nieuw kindcentrum. In artikel 4 van de overeenkomst staat '1. Meer Primair draagt ervoor zorg dat de school bekostigd wordt -en blijft- als basisschool bedoeld als in de Wet op het primair onderwijs. 2. SKH draagt ervoor zorg dat er, buiten en tussen de schooltijden, opvang is voor kinderen van 0 tot 13 van 's morgens 07.30 uur tot 's avonds 18.30 uur, overeenkomstig het in artikel 45 van de Wet op het primair onderwijs bepaalde. 3. Meer Primair en SKH zijn tezamen verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van onderwijs en opvang in dagarrangementen, passend bij de kinderen en hun thuissituatie' (Meer Primair & SKH, p. 2).

Daarmee was een duidelijke koers ingeslagen.

Hoofdstuk 1: Organisatieontwikkeling & model van Kotter

Wil een verandering kans van slagen hebben, dan moeten er volgens John Kotter, bedrijfskundige en emeritus hoogleraar organisatiekunde en veranderingsmanagement aan de Harvard Universiteit, acht factoren aandacht krijgen. Deze factoren zijn geclusterd in drie fasen: het creëren van een klimaat van succes, het betrekken van mensen en op gang brengen van de organisatie, en tot slot de implementatie en ondersteuning (zie afbeelding 1).

In dit hoofdstuk wordt de groei van ons kindcentrum beschreven aan de hand van de fasen van dit model.

Creëer een klimaat van succes - Verhoog het urgentiebesef

Wanneer de populatie van de wijk Hoofddorp Oost in ogenschouw wordt genomen, valt op dat deze nogal divers is. 'Zo'n 65% van de inwoners heeft een Nederlandse achtergrond, 23% een niet-westerse migratieachtergrond en 12% een westerse migratieachtergrond' (Startdocument Kindcentrum Juliana van Stolberg, p. 4). Dit is duidelijk zichtbaar in het kindcentrum i.o.. Er is sprake van een sterk multiculturele en multireligieuze populatie. Het is dan ook niet voor niets dat beide peuteropvanggroepen VE-groepen zijn.

Daarnaast is er sprake van een sterke variatie in inkomen en sociale klassen. Doorgaan in de klassieke onderwijs- en opvangmodellen levert geen bijdrage aan het bieden van gelijke kansen. Antwoord op deze diversiteit is dat opvang en onderwijs gezamenlijk meer regie moeten pakken door met een integraal aanbod te komen. Hierdoor komen jonge kinderen vroeg in beeld en wanneer de stap naar het onderwijs wordt gemaakt, gaan de kennis en ervaring die is opgedaan bij de peuteropvang niet verloren. Sterker, wanneer het mogelijk is om een concept te ontwikkelen waarbij opvang en onderwijs vervlochten raken in verschillende stamgroepen waarbij leerkrachten, onderwijsassistenten en pedagogisch medewerkers samenwerken (zie hoofdstuk 2) wordt het

mogelijk om doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen te ontwerpen waardoor kinderen veel meer kansen krijgen.

Knoster benadrukt dat, wil je tot verandering komen, er voldaan moet worden aan de invulling van vijf begrippen. Een van deze begrippen is het 'belang' van veranderingen, ofwel de 'waarom-vraag'. Het antwoord hierop -de noodzaak- moet bij alle medewerkers gevoeld worden. Vandaar dat bovenstaande meermalen uitgebreid is besproken met alle medewerkers en ook nog steeds wordt herhaald. Er is zelfs al in 2018 een werkgroep opgericht die nagedacht heeft over hoe een kindcentrum eruit zou kunnen zien om aan de wijk Hoofddorp-Oost een antwoord te bieden op dat wat de wijk nodig heeft. Toen werd vastgesteld dat er dagarrangementen moeten komen voor 0 tot 13 jaar waarbij voorschoolse, tussenschoolse en naschoolse opvang gekoppeld dienen te worden aan het schoolse deel.

Creëer een klimaat van succes – vorm een leidend team

Op bestuursniveau is een stuurgroep geformeerd, bestaande uit een lid van het College van Bestuur van Meer Primair, een lid van het bestuur van SKH, de directeur van de Juliana van Stolbergsschool en de clustermanager waaronder peuteropvang De Ontdekking ressorteert. *(De namen 'Juliana van Stolbergsschool' en 'De Ontdekking' zijn op 8 juni 2023 veranderd in Kindcentrum Natuurlijk. De hier gebruikte benamingen worden hier gebruikt omdat in de beschreven tijd deze namen nog werden gebruikt.)*

Daarnaast is er ook direct gewerkt met een projectgroep, samengesteld uit de medewerkers. De samenstelling en de doelstelling waren echter niet optimaal. Zo participeerden de pedagogisch medewerkers uit het opvangdeel hier niet in en was het doel vooral gericht op de verhuizing naar een tijdelijk gezamenlijk gebouw en op huisvesting.

Momenteel wordt op operationeel niveau over en weer in toenemende mate samenwerking gezocht. Dit heeft geleid tot initiatieven, variërend van het realiseren van aansluiting van de verschillende personeelsgroepen, tot het tot stand brengen van formele samenwerking zoals het afstemmen van thema's voor peuters en kleuters en het implementeren van de kanjertraining in het opvangdeel. Ook is er sprake van harmonisatie van de communicatie (website en nieuwsbrief) en de vorming van één medezeggenschapsorgaan.

Creëer een klimaat van succes – ontwikkel visie en strategie

Gesprekken met het team en de leidinggevenden van zowel het onderwijs- als het opvangdeel hierover hebben geleid tot de volgende visie en missie: Kinderen tot ontwikkeling brengen, dat doe je niet zomaar. Het is goed om eerst te bepalen hoe je als kindcentrum tegen het leer- en ontwikkelproces bij kinderen van 0 tot 13 jaar aankijkt: We vinden dat een goed pedagogisch klimaat een belangrijke voorwaarde is om bij te kunnen dragen aan de ontwikkeling van kinderen op sociaal, emotioneel en cognitief gebied. Zo'n klimaat kan pas ontstaan als de contacten tussen alle partijen rondom kinderen zo goed mogelijk worden onderhouden. Kinderen professioneel begeleiden in hun leer- en ontwikkelproces brengt ook met zich mee dat medewerkers van ons kindcentrum zich bewust zijn van de snel veranderende wereld om hen heen. Dit vraagt om een groot maatschappelijk bewustzijn, gekoppeld aan permanente ontwikkeling. In die snel veranderende wereld is het van toenemend belang dat ieder mens nadenkt over hoe hij in die wereld wil staan en wat hij daarvoor nodig heeft. Voor kinderen betekent dit, dat zij zich op jonge leeftijd moeten ontwikkelen tot eigenaars van hun eigen leer- en ontwikkelproces. Door aan het voorgaande als gemeenschap te

blijven werken, worden kinderen toegerust om zich in een nog onbekende toekomst succesvol te ontwikkelen tot een gelukkig en verantwoord handelend mens.

Deze visie is niet alleen van medewerkers en kinderen. Ouders en de leefomgeving van kinderen zijn minstens net zo belangrijk. Daarom is het belangrijk om een goede samenwerking tussen al die partijen rondom de kinderen tot stand te brengen en in stand te houden.

Dit is de richting waarin ons kindcentrum zich ontwikkelt.

Dit is samengevat in de volgende missie: Samen leren en ontwikkelen!

Kernwaarden hierbij zijn respect, natuur & milieu, samen, vakmanschap en plezier.

Betrek mensen en breng de organisatie op gang – communiceer verandervisie

Ofschoon in gezamenlijkheid al een visie en missie zijn opgesteld voor het kindcentrum, is het van belang om ook een visie op te stellen over het belang van de oprichting van een kindcentrum. Zo'n 'verandervisie' legt het accent op 'beweging'. Hierdoor brengt het belanghebbenden in beweging. Knoster wijst in dit kader ook op de noodzaak van een gedeelde visie. Onze verandervisie luidt als volgt:

De oprichting van ons kindcentrum geeft ons de kans om een integraal educatief systeem te bouwen dat de ontwikkeling van kinderen van 0 tot 13 bevordert.

We gaan uit van een allesomvattende benadering, waarbij we niet alleen focussen op cognitieve prestaties, maar ook op sociale, emotionele en fysieke groei. Opvang en onderwijs zijn hiertoe vervlochten met elkaar.

Ons kindcentrum wordt een veilige en stimulerende omgeving waarin kinderen worden uitgedaagd om te verkennen, te leren en te ontwikkelen. We willen een plek creëren waar elk kind zich gewaardeerd voelt en de vaardigheden ontwikkelt die nodig zijn voor succes in het leven. Door samenwerking met belanghebbenden streven we naar continue verbetering.

Deze verandervisie is tot op heden wat onderbelicht gebleven.

De te ondernemen acties om tot bovenstaande situatie te komen, zijn natuurlijk legio. In dit document leggen we ons toe op het creëren van een geïntegreerd onderwijsaanbod voor kinderen van 2,5 tot 6 jaar.

Willen wij de medewerkers in staat stellen te veranderen, dan moeten we zorgen voor draagvlak. Hierop wordt verder ingegaan in hoofdstuk 2: Toekomstperspectief.

Betrek mensen en breng de organisatie op gang – creëer breed draagvlak

Bij de vorming van een kindcentrum zijn verschillende belanghebbenden betrokken, waaronder:

- Ouders/Verzorgers: Ouders en verzorgers zijn essentiële belanghebbenden bij de vorming van een kindcentrum, omdat zij de opvoeders van de kinderen zijn en rechtstreeks betrokken zijn bij hun onderwijs en ontwikkeling.
- Kinderen: Kinderen zelf zijn belangrijke stakeholders, aangezien zij degenen zijn voor wie het kindcentrum is opgericht. Hun behoeften, interesses en welzijn moeten centraal staan in de

vorming van het kindcentrum. We hebben kinderen een stem gegeven door de oprichting van een kinderraad.

- Het personeel van het kindcentrum, waaronder leerkrachten, pedagogisch medewerkers, en ondersteunend personeel, zijn cruciale belanghebbenden. Zij zijn verantwoordelijk voor het leveren van kwalitatief hoogstaand(e) onderwijs en opvang en het creëren van een ondersteunende leer- en ontwikkelomgeving.
- Lokale gemeenschap: De bredere gemeenschap waarin het kindcentrum zich bevindt, is ook een belangrijke belanghebbende. buurtbewoners, bedrijven en andere organisaties kunnen allemaal een rol spelen bij de ondersteuning en betrokkenheid van het kindcentrum bij de gemeenschap.
- Overheidsinstanties: Lokale, regionale en nationale overheidsinstanties hebben vaak regelgevende en financieringsrollen bij de vorming en exploitatie van kindcentra. Denk hierbij onder meer aan de onderwijsinspectie en de GGD. Zij zijn belangrijke partners bij het waarborgen van naleving van de regelgeving en het verstrekken van middelen en ondersteuning.
- Onderwijsorganisaties: Bestaande onderwijsorganisaties, zoals scholen, kinderopvangcentra en buitenschoolse programma's, kunnen ook belanghebbenden zijn bij de vorming van een kindcentrum. Samenwerking met deze organisaties kan synergieën creëren en het aanbod van educatieve diensten versterken.

Iedere stap die wordt gezet, wordt voorafgegaan door de vraag welke belanghebbenden hierbij moeten worden betrokken.

Betrek mensen en breng de organisatie op gang – realiseer korte-termijnresultaten

Maatschappelijke ontwikkelingen van de laatste vijftien jaar maken dat de rol van het gezin is veranderd. Zo hebben economische factoren ertoe geleid tot meer ouders die buitenshuis werken, wat de dynamiek van opvoeden en de educatieve rol van gezinnen beïnvloedt. Daarnaast hebben technologische veranderingen ook de nodige veranderingen met zich meegebracht. Te denken valt aan een begrip als schermtijd en de invloed die deze technologie heeft op de ontwikkeling van kinderen.

Tegen het licht van het voorgaande bezien, lijkt het wenselijk om de invloed van kindcentra op kinderen uit te breiden. Dit kan zowel in leeftijdspanne als in daglengte. Onze droom is dan ook om een kindcentrum te bouwen waar kinderen al van 0 tot 13 vijf dagen per week de gehele dag kunnen verblijven, leren en ontwikkelen. Het kindcentrum biedt een ononderbroken leer- en ontwikkelingslijn voor alle kinderen. Ononderbroken in de zin van het al-in-oneprincipe 'Kinderopvang/peuterspeelzaal en school zijn opgegaan in één organisatie. Pedagogisch medewerkers en leraren werken samen op de werkvloer' (Bruining, p. 27). Met ononderbroken wordt ook bedoeld dat de naschoolse opvang en naschoolse activiteiten beter aansluiten op de inhoud van het schoolse gedeelte waardoor er voor het leren en ontwikkelen meer tijd ontstaat en ook meerdere vormen kent.

Dit betekent dat we kinderdagverblijf, peuteropvang (VE), basisschool en voor- en naschoolse opvang willen aanbieden. Daarnaast willen we ook andere kindgerichte diensten aanbieden. Maar ook een kindcentrum met onder meer kinderoefentherapie en zwemles. De profilering van ons kindcentrum is opgehangen aan natuur en milieu.

Hier zijn we nog niet, maar we zijn op weg. Momenteel bieden we peuteropvang (2 en 3 jarigen), onderwijs (4 tot 13 jaar), tussenschoolse en naschoolse opvang en de diensten kinderoefentherapie en zwemles.

Op weg naar ons ideaal hebben we al een aantal mooie stappen gezet die we als 'korte-termijnresultaten' hieronder kort aanstippen.

Nieuwe naam

Om de gelijkwaardigheid van het opvang- en schooldeel in het kindcentrum te benadrukken, moest er een nieuwe naam worden gekozen. Deze naam moet ook duidelijk maken welke profilering er voor het kindcentrum is gekozen. Het is Kindcentrum Natuurlijk! geworden. Deze naam is 8 juni 2023 ingevoerd.

Gebouw

Het oude gebouw (Van den Berghlaan 72-74) waar de voormalige Juliana van Stolbergschool al zat en peuteropvang De Ontdekking bij kwam, is inmiddels verlaten. Momenteel bevindt het kindcentrum zich in een fraai tijdelijk gebouw. Het voordeel hiervan is dat het gebouw aanvoelt als van ons allemaal.

Een commissie uit het opvang- en schooldeel heeft gezamenlijk een ontwerp gemaakt voor het nieuwe definitieve gebouw. Dit hopen we in 2026 in gebruik te mogen gaan nemen. Momenteel is een commissie buitenruimte al bezig om de buitenruimte bij het nieuwe gebouw te ontwikkelen. Deze commissie is ook weer samengesteld uit beide onderdelen van het kindcentrum.

Harmonisering thema's peuters en kleuters

De peuteropvang werkt met thema's uit de methode Piramide. De school werkt met andere thema's die deels afhankelijk zijn van het jaargetijde/bijzondere gebeurtenissen/feesten. Sinds het schooljaar 2023-2024 vindt er afstemming plaats van de thema's met als resultaat dat een deel van de thema's geharmoniseerd is.

Communicatie: één nieuwsbrief en één website

Sinds schooljaar 2023-2024 hebben we één nieuwsbrief genaamd Natuurlijk-Nieuws. Ook hebben we één website waarop opvang en onderwijs zich gelijkwaardig presenteren.

Eén methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling

In het schoolse deel was de Kanjertraining in gebruik als methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling. Ofschoon deze methode geen module kent voor peuters, is de peuteropvang daar waar mogelijk wel aangehaakt. De pedagogisch medewerkers hebben een cursus kanjertraining gevolgd en bepaalde materialen zijn ook in gebruik bij peuters.

Kinderoefentherapie

Sinds een paar jaar is ons kindcentrum een samenwerking aangegaan met een externe praktijk voor kinderoefentherapie. Dit omdat we signaleren dat de groep kinderen met motorische problemen/achterstanden groeit als gevolg van het feit dat er steeds minder buiten wordt gespeeld. Dit product wordt gefinancierd uit de basisverzekering ziektekosten.

Implementeren en ondersteunen – consolideer en ga door

Hoe meer er stappen worden gezet om te komen tot een kindcentrum hoe belangrijker het wordt om deze veranderingen te consolideren. Consolideren en borgen zijn uiterst belangrijke

onderwerpen die voorwaardelijk zijn voor een succesvolle verandering. Dat wil zeggen dat niet alleen de medewerkers van de veranderingen en nieuwe werkwijzen op de hoogte moeten zijn, maar ook dat deze worden vastgelegd. Hiertoe kunnen de volgende documenten worden gebruikt:

- Overlegstructuur
- Document gezamenlijke thema's
- Informatiegids Kindcentrum Natuurlijk!
- Kwaliteitskaarten

Implementeren en ondersteunen – veranker het nieuwe systeem

Er zijn nog belangrijke stappen te nemen. Zo kan er nog meer samengewerkt worden. Natuurlijk hoort daar het gezamenlijk vieren van feesten en speciale gebeurtenissen bij, maar de grootste en meest opbrengstgerichte verandering wordt het formeren van een nieuwe groepsstructuur voor kinderen van 2 tot 6 jaar. Dit wordt beschreven in hoofdstuk 2, toekomstperspectief. Deze verandering dient een aantal doelen:

- eerder zicht hebben op jonge kinderen;
- het slechten van ervaren overgang tussen opvang en onderwijs;
- inhoudelijke afstemming van de inhoud;
- meer invloed op de ontwikkeling en het leren van het jonge kind;
- meer mogelijkheid tot het versterken en consolideren van onze profilering op natuur en milieu.

Belangrijk is het om verschillende documenten die hun oorsprong in een van beide onderdelen van het kindcentrum vinden, samen te voegen tot een document van het kindcentrum. Voorbeelden van dit soort documenten zijn het schoolplan (onderwijs), pedagogisch werkplan (opvang), kwaliteitskaarten (onderwijs), etc.. Er moeten ook heldere product- en dienstenbeschrijvingen worden opgesteld. Deze kunnen worden opgesteld door de projectgroep in nauw overleg met de gebruikers uit de organisatie.

Hoe vervolgens de aansturing van het kindcentrum uiteindelijk gaat worden, hangt voor een groot deel af van hoe beide moederorganisaties (Stichting Meer Primair en Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer) de samenwerking gaan vormgeven. Een vorm van aansturing van een kindcentrum zou een beheerorganisatie kunnen zijn. Hierover zeggen Jon en Thom Roozenbeek het volgende: 'In het kader van borging en evaluatie wordt er na afronding een beheerorganisatie opgezet. De aanwezige projectdossiers worden afgesloten en overgedragen aan de beheerorganisatie, net als eventuele nog openstaande issues' (Roozenbeek et al., p. 93).

Hoofdstuk 2: Toekomstperspectief geïntegreerd onderwijsaanbod peuters-kleuters

De urgentie van de harmonisatie tussen peuteropvang en kleuteronderwijs wordt omschreven middels een aantal onderdelen van het model van Kotter:

Gevoel van noodzaak versterken

De huidige scheiding voor peuteropvang en kleuteronderwijs is op dit moment niet het meest kansrijk voor kinderen uit de doelgroep van kindcentrum Natuurlijk! Door de grove scheiding is de informatieoverdracht van peuter naar kleuter niet optimaal. Er wordt gewerkt met verschillende systemen en methodes en door segregatie weten pedagogisch medewerkers (pm'ers) en leerkrachten elkaar niet altijd te vinden.

Ruim 25% van de jongeren heeft een taalachterstand (Beest, 2024). Deze constatering wordt landelijk steeds meer benoemd. Deze maatschappelijke ontwikkeling zien wij op kindcentrum Natuurlijk! steeds meer. Waar ouders vroeger gekke gezichten trokken voor de kinderwagen zijn ze nu verdiept in hun smartphone. Om deze taalachterstand zo klein mogelijk te maken, begint dit niet bij het onderwijs, maar al bij de opvang.

Onderzoek wijst uit dat in mixed-age klassen de woordenschat het meest versterkt (Justice, 2024). Daarnaast sluit het kleuteronderwijs qua heterogene groepen meer aan bij de opvang (denk aan 0 – 2 jaar en 2 -4 jaar) dan bij de middenbouw.

De doorgaande lijn is voor kindcentrum Natuurlijk! dé reden voor het harmoniseren van de peuteropvang en kleuteronderwijs tot één geheel, namelijk het peuter-kleuteronderwijs. Doel is om het jonge kind meer individueel (en langer) te volgen zodat er een op maat gemaakt programma ontstaat dat een peuter/kleuter het meest kansrijk laat starten vanaf groep 3.

Naast alle voordelen voor de kinderen zien wij ook kansen op operationeel en strategisch niveau. Het tekort aan personeel in opvang en onderwijs neemt nog altijd toe. Voor medewerkers (en ouders) hebben wij een aantrekkelijk nieuw concept dat kan bijdragen aan meer invulling van vacatures. Medewerkers zullen bewust kiezen voor dit concept.

Ondernemersplan op het peuter-kleuteronderwijs:

Huidige situatie:

Peutergroep 1	16 kinderen 2 – 4 jaar	8.00 – 12.00	16 uur per week VE (4 ochtenden)	2 pm-ers
Peutergroep 2	16 kinderen 2 – 4 jaar	8.00 – 12.00	16 uur per week VE (4 ochtenden)	2 pm-ers
Kleutergroep 1	28 kinderen 4 - 6 jaar	8.30 – 14.00	X	1 leerkracht*
Kleutergroep 2	28 kinderen 4 - 6 jaar	8.30 – 14.00	X	1 leerkracht
Kleutergroep 3	28 kinderen 4 - 6 jaar	8.30 – 14.00	X	1 leerkracht
Totaal:	116 kinderen			*Hiermee wordt bedoeld 1 voltijd leerkracht.

Toekomst:

Peuter/kleuter 1	16 kinderen 2.5 – +/- 4.5 of 5 jaar	8.30 – 14.00	2.5-4 jaar → 3 dagen VE = 16.5 uur 4 – 5 jaar → 5 dagen	1 pm-er – 1 oa (kan ook 2 pm-er zijn)
Peuter/kleuter 2	16 kinderen 2.5 – +/- 4.5 of 5 jaar	8.30 – 14.00	2.5-4 jaar → 3 dagen VE = 16.5 uur 4 – 5 jaar → 5 dagen	1 pm-er – 1 oa (kan ook 2 pm-er zijn)
Peuter/kleuter 3	16 kinderen 2.5 – +/- 4.5 of 5 jaar	8.30 – 14.00	2.5-4 jaar → 3 dagen VE = 16.5 uur 4 – 5 jaar → 5 dagen	1 pm-er – 1 oa (kan ook 2 pm-er zijn)
Startgroep 1	28 kinderen 5 - 6 jaar	8.30 – 14.00	4 – 5 jaar → woensdag en vrijdag mee met OA 5 – 6 jaar → 5 dagen onderwijs	1 leerkracht per groep
Startgroep 2	28 kinderen 5 - 6 jaar	8.30 – 14.00	4 – 5 jaar → woensdag en vrijdag mee met OA 5 – 6 jaar → 5 dagen onderwijs	1 leerkracht per groep
totaal	104 kinderen			

Hierna volgt een beschrijving van hoe dit er concreet uitziet.

Op maandag, dinsdag en donderdag hebben wij drie peuter/kleutergroepen van 16 kinderen en twee startgroepen van +/- 20 kinderen. De peutergroepen worden gedraaid door een pedagogisch medewerker en een onderwijsassistent of gespecialiseerd pedagogisch medewerkers. De startgroepen door een leerkracht.

Op woensdag en vrijdag zijn de peutergroepen gesloten en gaan de kleuters die eraan toe zijn mee met de onderwijsassistent naar de startgroepen. Dan zullen de startgroepen iets groter zijn, ongeveer 28 kinderen.

Verantwoording:

In dit plan zijn de wettelijke kaders van de kinderopvang gewaarborgd. Kinderen met een VE-indicatie voldoen aan de VE-urennorm (960 urennorm). Het lokaal voldoet aan de vierkante meters vanuit opvang.

De groepsgrootte van 2.5 jaar tot 4 jaar is nooit groter dan 8 peuters.

Omdat kinderen vanaf de leeftijd van 5 jaar leerplichtig zijn is het mogelijk om de peutergroepen te draaien met een onderwijsassistent of een gespecialiseerd pedagogisch medewerker.

Financiering:

De bekostiging komt uit zowel opvang als onderwijs. De groepsgrootte van 2.5 jaar tot 4 is nooit groter dan maximaal 8 peuters. Deze wordt bekostigd door de opvang.

De onderwijsassistent wordt bekostigd vanuit het schoolse gedeelte van het kindcentrum.

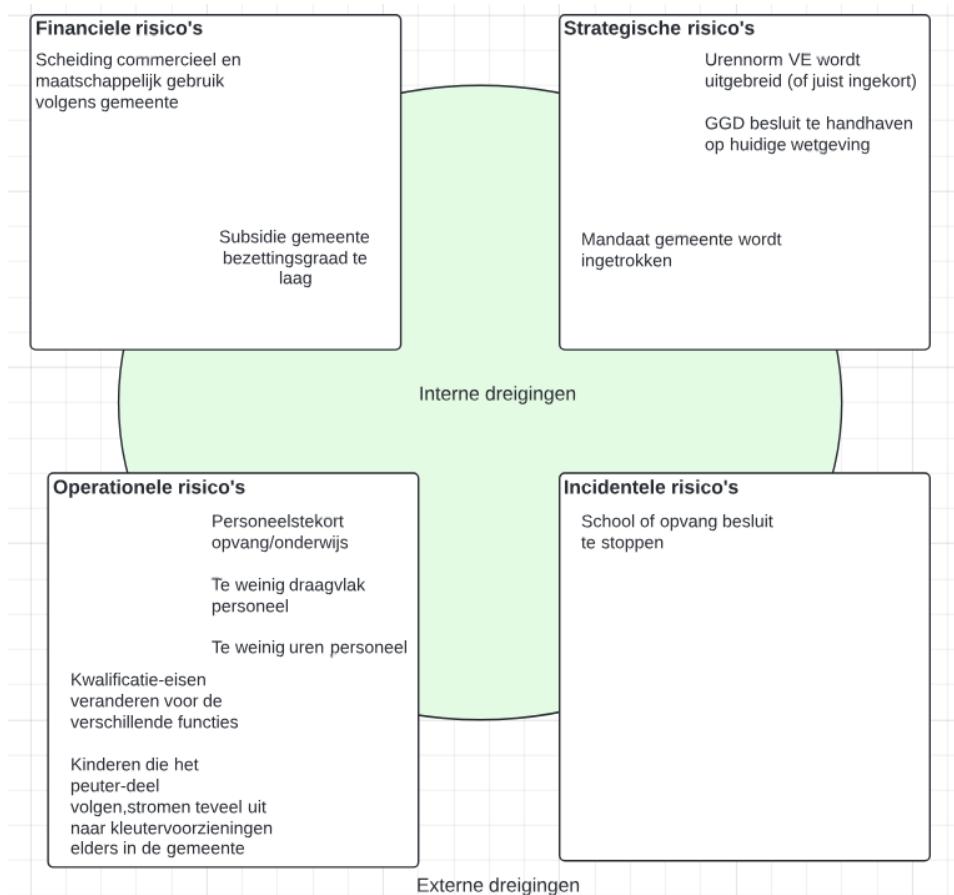
Er zal worden gekeken of de onderbouw coördinator geschoold kan worden tot pedagogisch coach zodat hij/zij voor een bepaald aantal uur gedetacheerd kan worden naar opvang.

Wij realiseren ons dat de ontvangsten vanuit het onderwijs nooit ten goede kunnen komen aan de opvang.

Een juiste visie en strategie ontwikkelen

Om ons doel, verwoord in de visie van hoofdstuk 1, te bereiken, is het goed om eventuele risico's in beeld te brengen.

Dit is gedaan met behulp van een risicoanalyse die is gemaakt door het instituut voor Risico Management (IRM). In deze risicoanalyse wordt een splitsing gemaakt tussen interne dreigingen (binnen de cirkel) en externe dreigingen (buiten de cirkel). Door te weten waar de risico's liggen, kunnen de risico's beheersbaar worden gemaakt (Schijndel, 2014).

Medewerkers in staat stellen te veranderen, zorgen voor draagvlak

Om een verandering succesvol tot stand te brengen en de medewerkers in staat te stellen tot een verandering, moet er worden gezorgd voor draagvlak.

Kayzel beschrijft de ontwerp- en de ontwikkelbenadering. De ontwikkelbenadering sluit het meest aan bij deze casus. In deze benadering staat het menselijk vermogen tot leren, veranderen, aanpassen en anticiperen centraal.

De rol van de top van de organisatie is het veranderingsproces op gang te brengen. De actoren (dit kunnen verschillende lagen binnen de organisatie zijn) brengen de verandering in kaart (Kayzal, 2012).

Schematisch worden de volgende stappen gevolgd:

‘Om de ontwikkelbenadering te doen slagen, is het van belang voortdurend informatie toegankelijk te maken en te verspreiden en een open gedachtewisselingen te stimuleren’ (Kayzal, 2012).

Wanneer de opleiding is afgerond, zullen manager en directeur het idee pitchen aan de medewerkers van Kindcentrum Natuurlijk! Aan de hand hiervan zal er diverse werkgroepen worden opgestart met daarin medewerkers van zowel opvang als onderwijs. Tevens zouden wij het erg prettig vinden als er van meet af aan ook een beleidsmedewerker vanuit de gemeente aansluit. Deze adviseur kan meedenken en de planvorming voortdurend toetsen aan eventuele wettelijke kaders. Het zou waardevol zijn dit concept breder kan worden gedragen in de gemeente.

Concreet zullen de volgende werkgroepen worden samengesteld:

1. werkgroep curriculum
In deze werkgroep zal een geïntegreerd aanbod voor kinderen in de leeftijd van 2.5 tot 6 jaar worden uitgewerkt. Hierin nemen leerkrachten, onderwijsassistent, pedagogisch medewerker en IB-er zitting.
2. werkgroep huisvesting & financiering
Wettelijke kaders rondom huisvesting en financiering worden in kaart gebracht. De financieringsstromen worden naast elkaar gelegd met als doel een plan op te stellen dat voldoet aan de wettelijke kaders van zowel opvang als onderwijs
MT kindcentra, beleidsmedewerker gemeente, stafleden op bestuursniveau nemen zitting in de werkgroep
3. Pilot van meerdere kindcentra binnen de gemeente Haarlemmermeer
Om te kunnen toetsen of deze setting de gewenste resultaten geeft is het wenselijk dat er meerdere kindcentra deelnemen aan deze pilot.
4. Onderzoekswerkgroep
Om de effecten deze pilot te meten is het wenselijk om een onderzoeksbureau in te schakelen.

Bibliografie

Bruining, T. (2021). *Netwerksamenwerking IKC in een notendop* (eerste druk). Helmond: OMJS.

Van Rozendaal, G. & Vaes, M. (2020). *Kindcentra 2020, een realistisch perspectief*. Hoofddorp: Regiegroep Kindcentra 2020.

Groothaar, H. (2021). *Startdocument Kindcentrum Juliana van Stolberg*.

Meer Primair & SKH (2020). *Overeenkomst*. Hoofddorp.

Roozenbeek, J. & Roozenbeek T. (2016). *Integrale Kindcentra, Handboek voor directeuren en bestuurders*. Utrecht: AVS.

Beest, L. v. (2024, mei 16). *De oorzaak én oplossing voor taalachterstand jongeren: ouders en onderwijs*. Retrieved from nu: <https://www.nu.nl/binnenland/6224431/de-oorzaak-en-oplossing-voor-taalachterstand-jongeren-ouders-en-onderwijs.html?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Justice, L. L. (2024, mei 1). *Does mixing age groups in early childhood education settings support children's language development?* Retrieved from expertisecentrum Kinderopvang: <https://expertisecentrumkinderopvang.nl/bibliotheek/bronnen/does-mixing-age-groups-in-early-childhood-education-settings-support-children-s-language-development>

Kayzal, R. (2012). *veranderen met verstand en gevoel*. Bussum: Coutinho.

Schijndel, K. d.-O.-B. (2014). *kwaliteitsmanagement in de praktijk*. Hilversum: concept uitgeefgroep.